GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Leaf Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0642
4	Work Number	R 2254
5	Page No (From... To)	1 to 60
6	Name of the Work	SOMAVARA VRATHA KATHA
7	Subject	VRATHAMU

శైవిషావారవ్రతకథ

౨

ంగతినెఱిఁగి జ్ఞధర్మస్థితియందు మునులెల్లాం యెఁగవల్లయు। తల్లిదండ్రుల నిష్ఠుడై వర్తంబులకన్న సారక్షస్త్రిపెనె కృష్ణుంష్ణవలయు। విబుధవరుల ననుగుచులనె వింష్ణవలయు। పాపాత్వ్రతే సంయుతుడైన పరమ శివృని। విమలతర చిత్తుండు గుముభా

వింష్ణవలయుగా ప్రసన్నమునను। శుని। అఖిల లక్ష్మణగానుభవమునె సాత్వదని వికల్పములచే తపితురులనె ష్ణైధిరి। యాగముల దేవతాత్త్వ పెంయు నివరించి। యాశ్రయించగదగు వస్తా శ్రమం

బుధు। జయ। అంబుజనేత్రుడు పిసురుడంత సత్ యుతుడై। యరాష్ణివాసంబున నేంగి మహాద్విజ సంగతి చేరజాల విన్నంబు। చివ్రాంబుగ బుద్ధి నిశ్చ లతపోనిధిచేతనే వననంద్రమూలముఖ్యంబులు బాని ≡

జనంబులు గగాలము పృష్ఠ్యేటయ పానెమెంతయుండెను। యగి। అంతయుంతరంగమత్యంత విమలమైన సురనరులనెన్నాశ్రమములు రాశి। మదియవాంఛ రమంతరయుగు విలపరని నవలనేమర్గంబులందు దెస్తేంగు

ఉన్నమాయి। కేవి కృతవలమైన తుర్యాశ్రమమంగీకరించి యంతటవేదాంత శ్రవణమాచరింపుము। సన్న్యాసముమనె మునిప్రిగాయు। టవహనముత్తమైయు। జయు। సావాసయున్న దేవపురసంఘములుంపుణె నవ్రెభారమాత్మనిపా

సమేతుండైతు రేపుమున ప్రియవసుపరా న్రమెల్ల సదాశ్రవ మహోత్సవంబు నెంచి నేన్నిపాలు నేనుంబరెంచి మానినేని పోవ మనస్సైన జీవనము పావనపావ వనబ్రాహ్మణులతో సమానులు గనియు ఖడ్గ జీవనంబున నిముషంబున నిక నన్నైన
ళ్లతియ మార్గము గనే మత్స్య మాంసాదులు గొను మాం సాకనము గా వేసింప వేమన నేను నన్ను జీవనంబు యుక్తి యుక్త కరము మాన్పదు మేను రముఖ ప్రజనాద రించి యారవపా గ్రామములయు నవలంబుచే
నిస గ్రామంబు నేరి ఫలైశ్రమంబు నా మనంబు ద్రవ్య వలయు క్షత్రియ లోకంబుచే విడువనయవరాధిన వార్త దండంబు నేయంగవలయు వారనే త్రముల ఖాఙ్గనుల వృత్తాంతంబువారై మ
లకేతి నేర యువలయు నేర్పేమిదా దియా : గంబులా వరింపవలయు నవలయు నే త్రుదిష్టలయు నేమనే వలయు కాగవిలానల ప్తేనమ గ్రామాల నేరయింప్ప వలయు రాజేంద్ర నను నం
యునేయు నాయనాన యమై నకానమా త్రంబు గా నై నిష్ఠ గాదగునే దిన సి మృష్టవేళ కేనామా త్రమైన నమత్రులు పోము రాశి గానెంచవ గాదగునే గ్రహించు వేళ పారనల్లు నల్లు పాపిదయుండు గాదగు నియత పా

౩

నేయన్న రీతిగా నీయునగ్ధర్మము నేధర్మమును రెండు తప్పురీతి । ఇంక వివరింతు రావినుము పూర్వ గోత్ర ధర్మపద దావ్యనేయజ్ఞమునకు విలక్షితంబుగు జగత్సెన్నయు
లుగుజ్ఞాతులందు । తా మేరసాక్షియగు అవ సేసురూనకు యజ్ఞాదులయు జ్ఞానంబు । నయిత నొక్కయంబు నేధ్యేపనంబు దానము
స్వారుమండూ యగు । అట్టి యయుర్వ్సను వర్ష్యనక్షా శ్రమంబు । లపాపములు నాల్గు బ్రహ్మ నర్పమున్ శ్రీవ తయును వదవానమున
గంధియగు జ్ఞాతనేమాదివివాహసంస్కార నియమనరసిముని నాలుంగియంత్రా నార్యనేరు । నవా రీతి నియుప నేతుర్ధునం
మాసవత్తీ మతల్లివినుము మాశిక్షే మోంచేయు బ్రహ్మాండ త్రిసూకోపనపల కరదండము లుపవరలక్కోష్మమృగాజినంబు నునే । లుదియధ

చేతనే యీ నాతా క్రననముద్దిఠాంతరంగ్గుడ్కై యీమయ్యర ఖుడమ్మరా విర్ధాయె వెలయు సద్గురువర్యుని మంతబ్రైరియుత్త్రుమనపా వారులంగలనితర
త్రురతనే సనెలాంగయుక్తే వేదములు పఠింప్ప గావలయుని రామరేఖ్ఖా బ్రహ్మగారిచేనే యీశ్వరువరవగోర్ద్రైన నవానికి। వారవఙ్క
రుగల్పిగబ్బాలు మాటమరు వ్యము త్త్వైయు చేయుపరివారసఖాలుయుం బలువరనిదాఖాలూనాములు బవానఖాలూనాముద్రే। వ
వారిచేనే నెప్పుడు నేయుమ్ము వరతక్షమా రాఖా రిబలవంతమయ్యేతమదామెరయెల్లేడనే। ఏకలమానారు నింద్రియపద్రిమ్మరి వా
నన్నా నగవాగమె శ్వేకరగతినిల్పైబట్టిదగు బిట్టిదవిం పృమ బ్రహ్మగారికినే యునియయొప్పుడే మి ప్రమ చేమా రాయురుగరామి మనసు నెల్లి

శ్రీ ౩

తత్తులవండిమువేళ్ళ। పరమానందరుగాన్వే ప్రాప్యం ద్రష్టగాడు మశరణానగత్రైస్తోవరయువేళ్ళ। ప్రాణిమంత్రానికితివిప్పురిత్రైత్వనరుడు గాదగుదినముల గాం మువేళ్ళ। కిలప్తై ఖరిభునవిభాగాలిగాంగడుగునరాతినినా

యంబుదరమువేళ్ళ॥ కి॥ అవరాధులెదిక్కున గని। క్ష్యోభ్యడుపరిక్షింప్పవలయు। నిఫలాలుదానునే। నేపలవిలాసేన్ననవివాహప్పదంక్షంబైనవఘుపరం పరవమ్మనే॥ రాజువశ్వులలావృక్షరాజుమధ్యన।

వివాహధర్మంబులరయంగవేదయుగలుగు। నెన్నగలయన్నిటికిముఖ్యమేమది। యన్నతిచేదుగు బ్రాహ్మణప్రతిపాలనంబు॥ చ॥ రాజున్వివిజయిందిరాజున్కక్షపనంబు ధారుణిన

రక్షోపాహారిరాక్షి। నృపతివిధవేంతవెన్నైవ వరణాంబుఖాడబానుగ్రహాఖానుద్దిష్టి। పాదార్థివాత్రుమపృష్ఠ్వపాదపపదయుకారి యుగ్రజ్ఞానిక్షసంతానమంబు। ధరణిశిశపాలతనధ

రణీధరవివాహి। వసుధామరనేటూష్పేవబ్రహ్మచారి। జనవహారోత్తమునకలవాంఛాఫలప్రదంబు। విప్రానుమోదనంబానకాక్షిలలనయటుగాననస్ప్రింఘ్యాసులునికన్న। సునేరుశృపముసేకధికరూ జున్సిందుగల

డయనీయ బ్రాహ్మణ ప్రాణము నిచ్చెదనను గంగవాడిగాదు । తప్పుసజ్జె శికనెదండే పతిగమ్మగాదు । నిష్ఠుర భాషణమ్ములు పల్కుచుండెతిగాదు । ధర్మసంగ్రహ మాకరతిన్నైన ధర్మగోపతికెయ్య కేయుడెరు పెనం ప్రభవించినవారి
శ్రోత్రియ పోషణ పాల్పడ తనమును సెప్పెరూ . ధమగువను జిహ్వమయునా రయధర్మంబులందు మర్మమేందుమఖిలయు కేయనా యెగపజ్జా తివా రిశివాలయముళ్లైయమలయమగోత్రంబు ।
సేవాళ్లనే గాదెర్మలఫలమ్మ లంబునమదియయె . సగుణనిఖిలసౌభంబులు యుక్తయనా తువర్గాదింబునకజ్ఞా తవిలాసనలక్కెల్ల కళ్యాంబర యక్షి । పాతి ప్రత్యేకము ప్రత్నిమవాతపమున్ త్రి
వర్గబులరుపాతవమ్ములలా యకెయకేవల . పెసద్దెవనత్రప్పులనంఖే ఫూర్కై నపతి యిష్టదైవంబు భామినులకును । బుడునైన సనేలకు శాత్రు జ్ఞాననిధిన్నైన సాత్త్రునాథుడు సెప్పనడే గనలక్కు
నమరక్షేరుం క్రైన సోమా సాధినైన ధర్మపుడు పూజునిదు ప్రమదామణులకు । సత్యనింయనకైన సమితవాజ్య సుంక్రైనకాంతుడేశ్వరుడు నేమంతినులకు । కామితేంద్ర పుత్రితాకారుడైన । శైశనేయు

మనోజ్ఞాకృతులౌ శ్రీనాథునకు ఆనలసాక్షిగ దనపాణిగ్రహణము ద్రుపదినట్టి యతఁడే రెండ్వ వశిష్ఠుఁడు ఖిన్నాదరులను యుగేయు విహారతధర్మంబు నేయుక విదుమలయు సుమానక విహారతధర్మంబు సప్తానులయును నేఁగరెండ్రు నధర

౦బులరక్షిమాడ నవిరువాతేవకర్మంబులరక్షి మాత్రాయు బ్రాంహ్మాణులవి ౦నయును సురభి నరత్రియు ప్రోక్షనార్థంబు గురుదారసంగమ ౦బు తల్లిమా గమమ్మునప్రకర్తంబులయున రాము దుని

మహాగ్రుదురితంబుల నగబరగుయుక్తి యుదూన్వ అముక్తిలవంబు వరదు యుగావముంగలు భాయుగాంబు శివశ్రీ ఋపరాపక రముననైశ్వర్యయుపా యయుసూ నకర్మమునఁ ఖ్యాతదయు విపాకనతయు

పూర్విముఖాదను కన్నైనేత్వమునను పాతకము లమున్యవినేమేధనేజు పత్రువిశాలలో కనా యుకయుహరపనితా బ్రహ్మతా కయుహరనా గ్నానవర్మ్యనం బుపరికిరిఖిన నాశ హరమే త్రులపాతకముల యురిపు

నశికర్మంబ్రైన శ్రీవిజ్ఞాసురపదనాయుక్తియుతవిదం క్షేలధినవాధనే వివకారములనెచ్చినెడనాదరంబు నేయయుయుక్తిను నాపార్వ్యనైద్దవిదాన ఖ్యాపసమునెరించి మించియ యనరిన్నైదింపులయు

మాతనునెరిశల్పికుహాధపునిమంత్రము వ్యక్తపింప్రీపమునమునగావింపులయును నదిమిత్రములగనుత్తమ పారరపతి రైనతెపరిత్రానగంబు నలుపులయును తగపులంద్దునపన్నెపాతంబుకవిమి కవిమి ॥

వెళ్ళల శిఖ వెళిగెడు నుదనము నకు గాలిన సౌషైత్విమున్నైన గ్రూరమృత్యు తరచలగోనిన యధినేతాతేనములంత్య గి । అతిధి ఆంచేతనల శిమధ్యాన్నే హనాపెళ్ళ । యందు దనయుంటనకే తే రనన్నమిడకే । యూ దరింపెనె పరుషుంబు లా

డినట్లు । ప్రిక్షీషమేకషుపాతక శగ్నసరంబు ॥ కు విప్రు నింద్రయుగ్గురు నింద్రవదనింద । యనట్లు నా ట్రేవి నిండ్రయు నాదినాంగ । కవృన్నే లవాగా మనుజులకెంబునందు । నెన్నగా రా నిమురితంబు వెళ్ళి

ధైనను । అనే యుష్పాపంబులు కేళ సేనా శరాన్నంబులు వెలయు వారి రమాగోయుప్రాణాన్నంబునవినుపింతు నగాన్నే గూడ గొడ రవినవకమల దళా ష్మియుని అతాన్నే విరాబా క్రాంతుడు । భయంబు మెండెన । నే

రుగా ఘ్రనిమిత్తుండై కాచినదియు । నత్యంత్రదు రత్రయ గా క్షీకస్రుండైన వధికు నాయసంబు వాపినదియు । మనుష్ట జటాదిశ్యమందిన దేవ ఘా దేవ నిలయు । మహాత్ముడుం గని విపినదియు । బవి

పాతని విమబంధ భవత్రాం దిశినలాన వివముక్తేనే సేనదియు । తస్కరాదులచేత విష్ట సృష్టమైనదినను విధనంబు మగుడ సాధింపత జ్జీయుర్జ్జీ । నదియు నమొదలుగా నెన్న దగినను ప్రతములు విశ్వేతంబులు సుధ్ధరా గ్నియునేయు

5

సత్యంబగునే ప్రియము నే సత్యంబగు ప్రియము బలుక జనదని విబుధులు సత్యంబు ప్రియము బలుకుదురు। యత్యంత విశేష ధర్మమం దొరుకు తప్పోగ్య నాధురక్ష గాంబును మదర్శనంబును సవర్ణభూ తజ్ఞాత సదయం

వృత్తి। వితరణంబు నెనగ వివిధ ప్రాణంబులు। సత్రమె మాత్రమంబులు తృలాష్టియు ఆయు పుణ్యమవెన్నియు నియును। ఘూమిఫలంబు నెగడ్డె గానైక పుణ్యసమతులయి నబుధపుంగవ వే. వినవె

స్వదానా కఫంబు నాల్వ ఫలంబు తాడ సరిబాలు పువెలు రెండ్డ్రక నియుం పుణ్యవతీ మతల్లి ఫణి ఘా యూగు తాసరిదు గనేతుల్యరెయు నియు స్తు కుపితాంత కనితాంతకట్టుష్టి దృష్ట మలపాసలం

భూగనింపునదియెనాలు। సగ్గా రవాహనేసం తాఖంగతాస్వషత్రీలల గానింపునదియునాలు। పితృదేవతా మను ఆపి త్రిత్రద్దైన్య పాత్రనవి దక్షనంభానరింపునదియునాలు। విరవా తుర్ధా

పురాణ విసరణిత్రుజు నిత్రు జాషు ఖశిఖే మాన్పునదియెనాలు। గాకయోనా నెశిఘు మాన్నింబు నైవేరములు జా తగడు దప్పిదిటు దప్పి నేరుతానినే। యతిదికెడి నట్లు గయెనా ఇడనంతా రరాగ్నిఖేదకరమా త్రమె

చంద్రబింబవదనా యీయమ్మభవనదాశకళా సురారాత్రిశకసత్పురుషసన్నుమహిమ బెట్టి బ్రహ్మరాక్షసి వేదలింగజైయునదికే పశ్చిమ ంబగప్పునే నెమ్మోమ్ము చూచి నజనిజన్మ కాగితంబిన యంబుల నుండియు గుణమునెవెన్న తప్పక
నదురిపె ఖుమువెనిపురగా నెనరింమెవిశాల లోచనా యీక్షేమలక్ష్మీసత్పురుసంతానములనవలవనంబులందనంతఫలనిదానముషైననను శ్రోతములుగలవమరునెవినిపెంతువానికావింప్ప
దగునిన్నెయీనెయీసఖిరోహిత్వైగా బ్రహ్మాసఖిదైన కేవల్లనాంతయుందునారసపు త్వద్దెందుటయును మధువైశ్రైనమస్తధరైరికైనమందిర ముసుందరముగా నిలుపుటయును శ్రీకోత్తియుద్యో
జపర్శపుత్రుభావనేగునాంచితవరిత్రుశివ లక్ష్మీకైయుటయును పూర్వమహారాజుపుణ్యకథాశీలవెలయుగా మెంబునిర్మించుట యునుదనముపాంతులపూర్వసాధనముగాంగ
దనమునిల్పుటపూర్వజీవనముగానంగవరు వేద్రు ష్టుటయనగనక్కెరుపుమీరు శ్రీజగత్ప్రంతతులను యమయమరియునేస్పష్టా మూడియాగంబులు తులాపురుషాది మహాదానంబులు తుంగభద్రా

౨౪ ౬

ద్రోయణాది వ్రతంబులు। మహాదానాదులు రాగా క్రమాగంబులు। గంగాది పుణ్యనదీస్నానంబులు। నారాయణ పత్న్యాది మహామంత్ర జపంబులు। వేదాది విద్యోపదేశంబులు మొదలైన యనేకపుణ్యవిశేషం
బులుగల విప్రసన్నిధానరవ శ్రేయంబు సెప్పెద నాకెట్టి ధర్మము ... యముధర్మోపదేశము సమేతదంతి తురంగమరత్నసామంత పరివారములక్ష్మి ప్రమదానమదాయములిందు మంత్రాక్షరనే
మిలానానాదిపదార్థములియ్యగజాలి గానిముక్తేరము। యోగసంగజాలిపుణ్యతీర్థయాత్రతంబుల క్రియను చెప్పవలయునే ద్రిమదన్నఘపలయుసనామాత్మోలప్తైవిధానము
నదాశ్రిపునిఖస్త్రి। యాజావంజావనాగరాతి నమనవాద్ధరాంబుపా ప్రశ్నేశ్వరునిఖస్త్రి। జిక్కదారపరివరితాపుగురితసంపారగం ఋద్ధులక్షంధరునిఖస్త్రి। సురవధూసేనాసంఖవరిర
నీవానదిర్ఘ ద్రుంబునైలాసనిలయుఖప్తి। ముక్తిరముణీవసేనవామోదవర్తిత్వప్తేవిరానేజానేనవ్యక్తేనిత్య। విష్ణుమాదప్తసేవ్యనివేదశఘుటనపటుత రాద్యుక్తియ వ్యహానయునిఖస్త్రి। ఋప్తియు (౧)(౧)(౧)(౧)(౧)

మనుభూలోకానె నేమధురాధరాపరిపూర్ణరసంబులయందు నేరుచునిప్పాన్నృత్యమనవావానగళ్ళాంకలలక్ష్మీతులితాభూనెనాదంబులవివిధేమహాత్మ్యు। నెమగర్భగాశిళ్ళాంత్రరాశ్శనవేళలసంపాదంబులద్భుతం
ఝుతభుటింమ్మ్యూమాయానేటికీర్తితామే యత్రుపంప్పేంద్రిఝాలింబులిప్తింము నెరగాయరాముచింద్రునిఖసుంద్రరాప్రదేమందులందుగ రముఖ్యానేశివభక్తిపరముయుక్తి।మహిగంబుల
ఖవరాశగముఖ్యిగింప్రి।వెఝుతనెమెట్లుకనెనెనా విశ్వయంబునాయునెయునెల్లుధృష్టుప్రాంతకాంతచింత్రారత్నమదిశేష్టవివిధ్రుముంచువారు।శ్రీ ఠ్ఠారకరావలతెండరాంత్రరదిత్యమంది ఓ రాశిన్నా
తనాఖ్యమందువారుగగనగళ్యగాంతలలనల్లా లమాలినాకేలినాసఖ్యలలదెలువారు।గంధర్వనామిణిగానరామాంధులేధురిగాత యాదరింపువారు।బులధీరకరాయుతా ఖర్వనై
సర్వఘామిఖవనతలమెలుమెలుపై శ్రేష్ఠమువారునంబుజదళాక్షిభక్తివేళంబులంబరావితనువారయుడనిల్లునట్టివారుయునియుఎకా త్రితప త్రిఘాసెలగునేమమహారాజ్ఞానమలవాలయావరేకరగావిద్యు। భ్రం

శ్రీ రత్నముద్రాదేవపదవిక్రమశ్రియా స్కారదత్తాంశా విశేషవిహిత్రముచితమేయుచితసంస్కారాపారావారపారదాయకమామేదాగతరసా లవితసల్లపై రాసక్తిలాసమప్రాసాదమా గసహ పాదసహ
యశ్రీకామానందమయసుధానుభవకరసన్నైలలా శితమున్నితేకాసేలలామఘుటనపటుత్తరసగారిస మధుచటు మధురధరభ్రమితేసేనాటి ఖానటుయమయ్యనశతాంబునిరుడునే దివిసెన
ప్రవారిప్రోదిసెక్కిసముక్త్యతింప్పుపల్లిసవిశేషఫలా దయమెట్టి దక్షిణాని గనకముక్తికలతనయాతనయొగసుఖాసఘు అజెంధ్రినతను గొంధ్యుకెఖరుని నిర్భలక్ష్మీయొనర్చిన దిసెక్కువిశేషయనిష్య
ఘూతిరుద్రాక్షమాలకామినజాహటయునుమ తాతపవాక్షెరిమపామంత్రజపముపారునివరనామకీర్తనదానేనపూజనములు హక్తు నకాపన్నిసమములసా భ్రీయనియుద్దేశితకైకసె
ఖాలపట్టింత్రిశమున ఖేశతమినుమంత్రధరియుఘుపంచజనుడు గామునమాశ్రిత ప్రతూచిర్టుకంబుమంబులాంబుతునిగెల్పజావినయముకంబుయుమయుఅనవృశసుందరాంగి వినసమ్మక్కరాని మయూర

స్నానశ్రేష్ఠతమునేర్పు యీ శుభవనపంక్తి యందు యుడ్డు దక్షిణంబుగా నైమిశక్షేత్రముగన్న యా పిదపపావనసంగతిగా నవతల్లెడం బ్రసవరా విశ్వేశ్వరునుహాలతలంబునే వెమున త్రిమె యుచెయునా హెంబిత యుత్తమవ

ఖా తనే ఘా ఘా తఋ తశా తనిశా తవా ఇతి ఘా తి। పు ష్ప్యదు రత్నేన ఖవరా నన గర్భవాశ్శా నేరా శ్శా స్త్రవా ఇతి ఘా తి। గ్రువాయా నలాశివుడుగావ నానగని త్రివా వతెంగా గ్రింయ

ఖా ప్తి ఘా తి। క్రాంతి శ్రీ ఖయుంక్తనశ్శాసపద వశిఘా ఘా రవర్గామా ద్వైతి ఘా తి। విలజాఖవముఖదేవతశ్శా న్నమా నతరు గానశిమా డుతేరుణా సుధారసముయా సారస

సారరసనమున్న రశా రణా త్రివిధులకున్ సాక్షి నా శ్రీతి ఘా త్రీయశియ త్రివిదపాపములయుత్కంబు నిదియుక్షేత్రంముకు స్పష్టసంకేతమె మెా। త్రిఘువ్వనసాం శ్రీ జ్ఞానవిభవాగదయ ॥

ముత్తెంటిగా పొయిరా నిదియుంక్షేత్రముయుమో। త్రిపదగాజలముకితెనిపావనత్వంబుకందింనునిదియన్నజాడరుమో। త్రిసయనాశ్రేతిరయ సందేహంబుగానెంచేదయసేయునిదియంచ్నదా

౧౮

ఈమొగా నెంయులవచ్చి విటుకా నెమొల్లనికేనేమానిపెనవెలుపూలకెనెమానికాలును । ఖిక్కెలుధరింతురెవెండ్లువాలసెము । ఖినితులకితి (తి) వెండ్రుంబువద్దుగందెయుగెయునెంథమానెంబునెంథ (తి) నెంథమం (తి) రూ
తమన్మమానవృడుదాలున్నఘానెకిసెఖెకెటునెంత సరంబువికటమయాతిక । గరిమవరిగోమమందునభ్యారముగాదెయుగెయుఖతహతిసైపియం కైనెఖాతిరబుమయమానెమానవృడులందుమానన
యునేనెనేమునెవధాయుకానేరనెరకిబుదత్రునే ≡ పూనిరసారమతండులండుయునెయునవలతాప (త్రు) యునలిల (గ) సంసారపారావారతా రాంబు । సెకెలజూను (వా) తబూతపాతకుమవాగిద్దత
మంఖితుంభవిదారగాంబు । నంతురచానంతవెలెవా రంవబుప్రెంఖామారెరుపవినారవారగాంబు । బవసుతరాయానసంపెవిద్వమా ≡ నానెనపటునవృగ్యపరిపానెకారగాంబు । మతుబ్లటు
గరాంతురావాథలఘూతనెదజూతవిదొకూమా నజిశవయాత్రపటలవిభుటనాపటువాతుయగ్విఖురత్రువిరాంబగుయు । రు (వా) ష్మధార గాంబుయుగియుదారగాంబలవెదాథ్గనారవామా । దా
రగాంవెలవిటుమకా (త్రు) వుబుపాయు । ధారగాంఖెలరు (వా) ష్మదారగాంశె । నాలునేరులకుపెమెప్పంబుసంత్రువిరంవెవ్వయుగెయుమెయామలూనెటుయుకెండ్రునమూడునాళ్లు । నైదునాలునుగళ్లురు (వా) ≡≡≡≡≡

ములకును నేకేమండుల నెకనేకే ముఖమున ఫలవిధాయంశంబగునేపలతానగియునియు వర్తరూపజ్ఞానమునకై శేషలకునై ఖరనెరిగెంప్పనేనుముఖమయ్యె. సంతరులానేకైశ్వర్యయునై నైవేదానైనాడ్యైనదియై వెలయిం
చి రెండు మోములుధరించును। భువన త్రయీరా జ్ఞానాంగవిద్యానాట్యమునావనను ముఖత్రయమువాక్యఘోషవతుర్దశగంథములనె పాటవయుతై ఏడెబదియంగనా వల్లి మోములబులం
గోపించు విధపాతకవృత్తిచెప్పరివారించునైకైన్తి త్ర్యంబకమునకును నసహనముఖమయ్యె. ఋద్ధితైశ్వర్యమహామయూజ్ఞాలుడనిశి. యాగరుము ముఖ్యానరుద్రాక్షమలయాయుక్తయుద్రాక్షసర
ముఖ్యానైమరుద్రాక్షనకేశినియయురాపవిరా జ్యోత్స్నత్రమునగలనెరుడతికుండరుద్రముడై నందునిందుపద్మఁడు ముఖతియునేయుపంచసేనె విఖము = ధాత్రీ పంచత్వం బ్రహ్మరాసిగబాధయగునంగ్యంబు పంచ్చ
ముఖుడు విశ్వైనమను పంచాక్షరియనేగనురగుడరవనాపదమునూయునెయుడు విరతంప్పురమ్ముగానెదప్పుముచెపింప్పునేవివాహతువగునే త్రువదియకనాడు బలువంత గలవింత భవసంభవమునంతమారయింప్పుజెది

౧

తేయుదియనా దెవిదయుము మది మింపేషనుమ తన్నీవిదళింపనుదయుడనేమకిబియదియనా దెతుప్పైరగేడా రిగిరిధా రినేకిమి రియురుగునాసజ్జెయు తయుదియత్రా దెనిత్యపరతత్వనిధినిసంస్థిధిగనంగ సఖ్యా

రంఫైనెయుంజ్ఞి నబదియుగాదెమపా తపంపాక్షేకిమ పరిమంత్రపరమ ప్రాణాత్మైయుంగదరపా నె బ్రహ్మానైనంయ్య సియుపంపాక్షేకిమం త్రపం నానకము గానేతరమునైపా పదంతానసములు పె

ంపాక్షేకిమంత్రబడనా లముగానే పారియుంము నైపాతకంబునిదులపంపాక్షేకిమం త్రపరేపా పద్ధముగ నెయుగామనేయునదుప్పత్రా మయుములపంపాక్షేకిమం త్రపవనేపగము నేకల

ము బునెగ్రజులధరములమగుపవపంపాక్షేకిమ పరిమంత్రరాజుగ లేనుడ్డిద్రెంత్రియ రాదనరవంబుగానెవేన నునేయునేలగనే క్షేనరా తికెక్ష్మిసుమ తపాత్రా కనముల యుకి

నె ంపరాయా నిప్తినేనేల్లనేయుప్రపంచ్యదుపలింపనా గ్రెంత్రియుడిపిఅజపంజ్ఞపన గరాపనేపప్త సాధిగలపరిష్లపమ రిబియుతిదయు రవిపాత్రాంతరపా తవారసన్తౌల పనా రవింతారంబునేదేమ

ంత్రి విశేషము దయచేసెను నాదవివక్షపునే త్రియా పాపత్రులో నాదము పరిపారి బుధ్ధక్షేత్రముమది ప్రకాశింపజేసి రాజులు తావల రాజు ఖరరాజు మానసిద్ధికరసఖరామ మహేయనే శివిల నామునను తుయమై
రేమంత్రమో వ్యాప్తి యగు యావారి విరించిను   రాధిక శ్రీధాదుక్తైన మేలుపులుత్రాగెనననధిష్ఠుండు వృక్షఫలశ్చ సప్తకోటుమహామంత్రసముద   యంబు। నందుపంపాష్టేశిమంత్రమధివమలు
నియు అతిశిష్యులు నిత్యపవర్గంబులైదు గను విధిచిత్ర   ముఖ్యులుయమైక్షిరికిపుడు దాను। సంచితముగానె పాపంబులైదుగు విధిసవిషచిత్రంబు   త్రైలోక్యసదననమా యు అయు ఆశ్లేషకరపడ త్రిణ్ముత్ర
పశ్చాద్ధినేగర్భలు ఘనసుపర్వకేపట్టేమునేసినే   తాగతి బానవిపాల్పడి పాలించుననల్లపాసిమశ్లేయుక్తరమునప్పె లక్ష్మిగను నా సబులన్నడు   వారికెల్లపంపాష్టేశికెన్నపె రానేయుపనయమగ
గదుపంపాష్టేశునా యనేయు మానవరాజిశివలపను। మానవమెలసింత్రయముమానెజ్జి మదను నిమూర్తిర్థానేమమున్నవ నాంత్ర రాంత్రా నేము చింత్రా మహావిశానమునుత శ్వేయు నియు అతుల సాధ్యామి సలతల 1

౨౪ ॥

కెంజిగెమంజులతలమె వెరదుజుటా : వితతివానిసనెత్తలంస్రెవారిగా నస్రెకనెలకరెటలిరంబుదండ్రమెన్నటుప్రాదండవానిపవనజూత్రమంద్రపావనెనివా నైకెపాత్రమున్నైనవిషమనెత్రములవానిలవితకుం
డవితకుం బుడ్డవిఘగాముకెరాజిబిగెధరిం వీనగలయుగముపాని నెనధ్రికానందముయనుధారభుముమినెమి పసిృలనునద్దమించి నేపశ్రిమినాయ్యకెనృచిరినెమ్మపెన్నెలకైవిమెకెలుచు
మాపృముబమంత్రమింజ్యాంబుసెౌగనువానియుపి యసత్రాసఘువనత్రయత్రానాపెకునెమైనెరమెుప్పటమొడుకెప్పుగలుగువానినతిబామమారు తాపారవారవిశెషరమునియ్యవ్రావంత్రరంబు
వానిఖడత్రికానలత్నృకుకౌరమ్యగావిపె పాతప్రకస్రవాస్త్రములవానిదర్పప్రచండ్రదండ్రదానవవర్గనెళ్లిలానెలవుంశుకెం॥ బువానివినమమయమంబుమంబికెరయుగము
వానినగనిరామారవరకెరిటగ్రముక్నెనెనాయుకెమూధులెగుకరగాయమానవిమలమరగాబ్జనెఖాబ్జిపెలయువానేయుజ్జయుపంన్రెజెపత్రనెత్రిపామయుర్తిలరాజుసుతాలలామవామాంకమలంకె

రిపుజైలు వెండె డూవా నివిత్ంద్రునం బ్రిసా । వాంఛైరసొం బసాబన్నన్నీ జగెయుండ మెూనందగువా నిశ్వేర్వరునే (శంకరునా చిదేవు । నానేశంబు మదిన్నిల నాల్పుగా ధగునే ॥౫॥ నిరుపమయాగనేమ (ములు; నెరుపవెలయునే
కతిథిసంవరణాముపెలదానములు ; సల్పగనెలవిని . కృలపుత్రానరణాముపెలన నేజినెనా ఖ్యనకరు । నెరిజి వామనె నవారుని । వారునినెరంతు రంబువ వైదయంబున నెల్పువివనేశావినినేయుకేయు
ధానంబులబువాయటాగా విదానంబులనం జగానిత్తెవల్యేజ్యా నంబువా న్ని కెశథతైనంబున నందవన్నేతా మరనచ్చైయుగెయునేర్వగు రాజునశివునివపాపాధారు । మృత్రివా విపశేషు
నిమిత్తముల్లైనే । లింగములయందు భావించిన రంగలత్తు । ఖైకై బుజింప్పవలయునే పద్మగంధియుగెయుశివభవవారాడునైనట్టు । శైవ = శైలనేలంజువాపుతనా ముమ్మునియుతత్త్వకైనెసు
కైరింప్పగవలయునే లానేప్పు లాక్షి । పాపనిర్మాల నెూవాయవరుల కెల్లయునెయునేమలముఖరిశివ యంన్నవారికములు రెండు । మనుజులింపవలెనల తాగ్రుకైమనువళ్ళింపరెండు లసెనంబులందూనే ఖండ్ర

సాక్షాత్సంగతి యొసంగాఁ బెనుపనేమి సాశయంబు నాఁ నే యుక్తిన్ పారంపరీసంపాదితానేకకల్పుడనమ్రదైవాయకర్తనంబు కా మాదికె శివగ్రామ గర్వనేరదువారి రు పుత్రమా దైవతర్పణంబు సేవెలపుణ్య(ప్రా)ప్తి
జలజాతవినేత్ర(శ్రీ)ము పరిఖాత వినేతర్పణం ఋ ఖ్యాండ్రా రకాంగనా వ్యంద వస్త్రాండ్రా రవాటిక్షేత్రా నంద్రవతర్పణంబు పరమయోగం (దు)ముల ఖ(ఖ్యా) బిమా సమా సా నంద్ర సా
ంధా నెళ్ళగానే స్వేము త్రి వధూ బెనె నే తర్పణంబు కైవల్యంబు నొసఁగె శివనామ కీర్తనంబు నాఁ కేయుడు కమృత్యురక్షక్షేత్రలకున్ పరమా హేధా సుఖ వముల పాటలజయము సురలాశ్వేతరు
శూలాయనే సరసిజాముఖ పాంక్తి గలవృషై (పు)తములు నాఁ శివునే కెవ్విధిన (తృ)యంబులు శివరా(త్రి)శక్తి(త్ర)యు దశియోగంబున ధవళాంశు పాసరము మొదలు ఫలవివిధ(వ్ర)తములు
మరునెమారంధ్రముప్పటియ్యము కేపటూదాన్యగము కేంద్రంయుంగ నకీగంగా స్నానశుద్ధాంగుడై యుపవాసంబాచరించి విఖ్యాతమదిలో సుప్రాంగ్లమంక్షేత్రశికి జపయోగంబున సైమ్యర్లలా త్ర్యుడసుము సే స్లోకు

గౌరీపతినే। త్రిపురారాతిమదారకత్రితశివరాత్రింబునాశైరియందగునైయుతియుశ్రావిశివరాత్రికంటేగాబునైబునాశురయునపుణము శ్రీపయునమునెనే। జాగరమునవలింపనగునంతతియుత్రులగాలిచినారిమినే। జాగ
రమానేలింతుర్రచటనెరప్పుతిసరిగామిశేమయ్యి సాగస్వర్ణసాసుతలెశ్శాతశేరాతితళ్ళుపావివదన్నెయుకయుశివరాత్రినిశీథంబునాశివునితి లంబిళ్ళదక్షముజేసిననరుడా। శివపురముననిత్య
ంబునశివసామిప్యంబునొందుశ్రీతాంశము ॥ ఖశీయునియుమగువశివరాత్రియందురేమనుజుకైన। విమలతరమైనదీపంబువెలగ ॥ జేంయు। నతనిమదియెందునిండురిపు పతంగను। ఉల
భునుజ్ఞానదీపంబువెలగజేయుయాగియదె ల్య గల్లైవరాత్రియోసంన్నితాంగి। కంన్నిమునయనిత్రుతమునె నాంన్నివారు। కంన్నిము యనివారలకంన్నిగంన్నిసంన్నతనెనమునవెలుగునుం
న్నవారుయుడయుఅన్నపుయాగకమనెవయంబుల్లానె నను మెచ్చెడమియుచ్చే। నిష్కలప్రందపాశజపవిధిరుతనైనను మెచ్చెడమియుచ్చే। పన్నదివెంటుదండలుత నుఖా పముమానినవెల్లుమానుటికినే। మెచ్చేనదిత్రయోదశిని

13

యిష్టదైవాలదాయిందువదన। సోమవారవ్రతంబు నిర్ణమనియమ। సేన్నైనెజ్ఞిశివపక్షైనజీనులనెల్లియగయ అవ్మృతిపెరువానేవెముసేందునెవనతాంగె। యువ్మ్రతభరశశఖరునిపృజయన్నో। నెనె। యువ్మ్రతిచేవాలుసే
సంకేయంబు। వెలువడంవ్మృతఖొంజనులాశ్శ్ర తమనినుతింపాయ అనేనయు నేజిగ్రహల్లునివనితసొమ్ము। వానరవ్రతమువొమంబువరునె వెలువచిత్రవమనేమావిహైని త్రవెలయు। పులకె
తనిజాంగలతెనేయుపవిన్నెనిల్గాయజాయవ పనినెపునావయున్నైవారనపూరేనవృంఢిటాంబియంతవెరదంబుగా బతుపతి వ్రతవర్షెవె రుంగజేయు। వాగ తావసెవా త్యుధారనముద్రావగ
వేనులువల్లనేయిన్న। నాజిపనెమెల్లనావనత జెందదలంగేనేకెయుదానేడుములయాయనిగయశివునియానతినంన్మరక్షింముకానాశేసు। గానన ॥ యాజ్ఞిపార్తితెనాంత్రెవెమెనయెంన్దగలభాగ్యదేవ
తవెమెసాకె। వాజినివరకాంతుని వెభైవమంజువానెయుమాయు అనుమప్రునకిపునరభివాదనంబునేకి। నిలులవలంబునెనంబు పిహులంబు ఘుటిరియంబియుహ్రాటలులకుంత్రల — వాజివరకాంత్రకెల్లనిరతయు

సీయు వినె వమ్మ ముంన్నే నెజ్జ నియుంచి నల్లురియ ాసమయంబు నెనువిప్ర జనుల విలిచి మాతంగ్రిడియుడు గంగమదివి దేవత వరుండా కరుండే వనుసెజ్జు లాష్టి విరక్తాలప రయాగవర ప్రస్తావతి
యయును బహు పుత్రి వతియన్నైప రిఢవిల్లు న నెవల్లు నంత్రులానె నస్త ఘాసు కవి నా శి పదునాలుగవయుండుపం నెజ్జా ష్టి యుమిత నైథన్న ముఖ్యంబులందు నెనిరు
నలుమహా నలు ాంజ్ఞయస్టా నెయును ముదుస్సర విద్యావ రాశి నెస్సరింము యుక్తియెమెంరయు వెలియకయున్నదానా యజ్ఞయావాసెనవి ాన్నైయా తనిమహా గ్ర
పుపల్లు నఖిలమ బంబునే విను లుసెంకు టాది గనవె నముగాంగమది జ్ఞనెరాజెన్మె సన్న్యస్తరమంద గడు మిాన్ని నయుల్లు దురంత్రరు హచింత్రా నెలకెల్లయాసర్వగద
వమ్మదయా రనవర్య సంగ్ల తినెయునియుత్తి ల్లన సుంస్కదా యిా ర్వ రాంజ్ఞ చేత గాకేవ రాన్నవందమా కార్యమగునె యిందు వింపా స్నేయి రెండ్లు నెపరిరించి వెల్లగాజెంయు మావక

14

స్వాంతు వీధియు ఆశీనవరవ సవంద్రినెఱ నేరెడు। విమలతరమంత్రికలతాళదళి రత్నమంట్ప। గంధర్వతకరుణావలోకముల గముల వదనకైన్నించి పోవించి త్రివనితపవిత్రుమ యవపది వ్యంజలుం బద్యనేమి నవియ
ప్రత్యగుమత్యగ్ర జన్మవపాలక్షితియ కేష ముంవికృశినానాదేశసంచర్య శాప్రవణాశిదారస్ప పారతింపకు పతింపా పెంపుప్రసిద్ధ న్నతప్పవహా దక్షరణారవిందయుగమా పప్సో
రవారాశికిశ్రియునియు అగాతత్త్వాపిసినచ యమిమ్మలుసనెన్న శివుడు సంకల్పంబు జేశినాడు। దేవులకరుణా త నిత్యప్తి పెనర యుంగనంద్ర పెత్తి పుతి జ్ఞానర్తినాడు। వైత్రుచో
యులకునాపంచ్చివారణానేయపురక్షా ననుదుర్దిశ్చ బూనినాడు। సాంధికేత్రిపిగాంయుంగనదిజానాధుండు రేపధంబా నవినినాడు। గట్టి గానారాత్రి ఘనసాంమ్మ నట్టిజన
లనభిమతము విమ్మేయుసు। తప్పనా పారాజు తెంపరాము నేల గట్టినాడు। చింత్రునే నెరింత్రి పలు వదారిని గురుబాలించియు పాపాగరూపనవ్రముల దవ్రముల్లపారుని రామముయాత్రసిద్ధి యుగాంచు। గండ

వాఁడుమదవేదండ్రపాండుంబులక్షివశ్రాజుసింపాస్థైయైవెండ్రివెము। తాపత్రత యాఖేలదావంబుశేక్ష్వరథావేలంబుజలధరంశైవారింము। నమిత్తాజపంజపతిమిరంబునశ్వవమంత్రాత్మైత్రిరవి
జీవిగ్రైస్తేలరజ్యీ। ఘునేతరవిపాత్రాదడు గాఁదిపా గ్రా వాపరమప్పరద ఢాంఖాదిత్రసవసాయునేవిరాధిఖక్షైఖాడబక్షేవి యైపరిహారింము। నమ్మమదికంమ్మవమ్మనత్త్వముగ్గా
రంగాబుసైబువారునికెలివేన్నహామనేవారుని షాదు। పల్లవములా శ్రయింపుదుపాల్లవములు। నేరుపంమ్ముకైమాగ్గనంబుషేరువం మ్మ। వింత్రమదివింత్రజైసదేవింత్రయిలాయుఆయు
బిత్తరుడు నిళ్ళునట్టుడారనిత్రువమగెల్పగజావిన ంమ్మనమ్మత్రగజెంచిగామిక్షానెసుమారముగోంరముకోయ్యక్షకైచే। వారిసేనిత్రత్పై త్రివెలయగలసంధిగజింప్పవంమ్మనేనిత్రమునేంయుత
ప్రోత్రులగునింత్రులకంత్రముగానేయెన్నడినేయునిలుక్కైతెంపుమాటుక్షినిరిరాజుకేన్నకక్షాయింపువేమామఫాలనయనా। మదినెళ్లుమదనాంగమర్దనుపట్టపురాణిభావింపపావర్తిప్రాణానాథకరే। పురాజెంపు

15

మానయుంబుభువనైకనజనయు(త్రి)లవనైకనయు(బ్ర)హ్మాండజననస్తు।నాశ్రయింపుమునదంబారామయ్యత్రికెవ్వికరణామందుముకోపర్లైలనిలయు।నంమ్మానెంమ్మనమునసదాననునితల్లి। విశ్వశింపుమువదిలాని

నవిశ్వభర్త।వం(ద్య)వదనయుమూధమువెశ్వరుల తెంపుదీనజనులనేలవరానైదిన్నేగలదియున్నియుసర్వమంగళయూపావమునైలనన్న।పరమశివుడు మ్మపాదెవి(భ)వానిభవాని।ప్రజలయింపువారిని

వారిజాక్షి।వివిధనిశాసోలాఖమేవిస్తరయం బుయ్యయ్యనాపుడుమామవశ్యులననెంతఅడయూఖ్యదయ(ప్ర)కాశులం।కేవలయున మున్నెవశియునవేళయవిధానముననేపద్దిలింపుమా।పావ

నమూర్తి।యన్ననరపాలతనూభవగాంచ్చెప పైఖాదేవవధూటిమాటుక్కిరిలెలియవీనువృదుపాస్త్రైపాత్రనేయునేయునరశిజదళాక్షి సోమపానరమునందు।వారునిబూజింపగారె

నమస్థితముగా।తె(బ్బ)తమునేనుకల్పపాదపము శిత్తినేనలవాంఛాఫలంబులుసంఘటింపనాయుశ్శీయుదురాజుదినము(ప్ర)తునేనపాలము నందుమవిరాతపున్పవధూనేమునైతిముగా।జిం

పాస్తనేనాజులస్సంబుగావింపుపూలధౌతాంబరంబులుధరింపు(చం)ద్రఖండనిరీటపత్తిధా(శి)వాదపక్షతిగాంలసమయంబుజరిపింపయంత।రమాగియొపంచవాగ్నేకరంగవల్లీనానసమహాఖ్యదళ్ళలా

రాగాములచేత । విమలపట్టం శుకవిత్తానవితతిచేత । శివునిపూజార్థవాంబునకై పెరియుత్త్రదాశేషువిరహితమతిరైయి ప్రదానుపేళ । శివునిపూజింప్పవలయునని నిగురువాకొ్నియకయుమనేరతమంత్రశిఖాదిక । విరచితవిం
గంబునందువిశ్వేశపతింగిరిజాసమేతముగనుష్టి రమతిభావించిపూజకేయుంగదవగునేయుసెలుఅంచిబావావానానాపూర్ణదుర్గైన । ప్రో డకమువశ్లోపకారముల్వేసాసముఖ్యోండు । మాడునేను
ఖస్త్రీనేపిరియుసుంద్ధరాంగి । తత్పరాయత్నమైన చిత్రంబునేలాయువాపారిశైత్యతవాంసదాద్యదసవావానుదిక్కి పుష్పకిపోవావానంబు । పేవాకిపకేశువాంబాధనదాశివానంబు । ముక్తి
వనితానితాంత్ర సంమ్మోవానంబు యుఱయుఱ సనకాదిభావపచుడైనయుమాపతికికినై । వినూత్నరత్నాసనమేకచిత్రముననేపదిగాకే ॥ యుముమవాత్మగాంచి । యుధానేనమిత్రురుత్రము
పదాక్షైపుష్పైవిలసింపుమంత్ర । పద్మాసనపద్మలసమాసన్నపుఖ్యామురవయుగిలువాంసగామినేలగేయువెత్రివెలయంగ్రైలజ్ఞా ప్రాపుతిత్రి । నత్పూర్వపాద్యంబులపిరిందుసెలనిగాంచి । యుత్పూర్వపాద్యంబులపిరింత్రు

లపేమరునంగురిండులందలాశెదశీయుటయున్నందుచక్కాఁత్రీవతంనునేతుదిక్కానదీపముమాఁనేనంబులతొపందముమల్లనాగెనావునవీరముమఁప్పులుదేమిమి(ర)మంపొందగరాప్పభుఁధరమునెత్తనుబాసయెడ్(త్రా)వనప్పత్తే
త్రింఢగుచెంపోలుబల్కనేరడీపితనైపెనువెంట్టనంట్టె దునైయునైయుపుగ్గాన్నఘునిగన్న(వ్రే)డ్డవేసినవలఁస్త్రిపు(డు)నాఁవశరములబుత్తుత్తనలుపృజ్జునుదు(డు)(త్రి) వెఁరవితెరరపజ్జిరింబుగాఁంగుయడ్డుస్వైచుర్వమండు
౫ నిన్నింశయముగాఁయువం(దు)పెరాఁశికినేపుఁరకశ నలకపటత్రైనతాఁంబుఁలమపేర్తింబయ్యేనేనిఁనరసమ్మత్రివధుఁయుచెఁపరిగాయ(ప్ర)ధాఁనె తాఁంబుఁలమదియయెఁదరక్షనె(త్రా)యుటయు
౪ 16 రాజితనైలభేతన్నువిరాజితన్మినిరుఁడై మిాఁరశేరాజునమిస్నేవాఁనిగనిరాజమాబ్బైదముగోయశేఖర(త్రి)జితనుఁత్తిరత్నఘ్నే గోపంజ్జిలుపనేతమ్మగాయత్నాన్పేనిరాజునమిత్రు
రాదరశరంబునదర్పుదపమ్మసంన్నిధినే॥ కేంజుదక్కాయత్నాన్పెశిశెకంతుసేకుంరితమన్పైజైరిపృపాపింబురియుప్పడెనెసగునంబితరాగపరాఁగతాఁన్నర: నంజువిలాసవనత్రనేవదిసాఁనమనెూపాఁరపారిజాఁతపు॥

పాపంబులుబులంమహామహానిరయాదులబుల్లదుచుల్లకింపుమన్నెయనియుదక్షవైరికినైరయమప్రదక్షిగాంబు।దక్షత్రసైనమన్నెనారదుడొంతరలనేత్రి।దక్షసాతునికిగొపప్రధానరూప్యశ్లోకాంబులనదవించివిప్రమింపుమా॥ఛా॥
మానవలారదానాయనకతనుమారికేళిత్రిఖరంబు ఖిరాగానాదత్తికేయువానిగనియానతికేయు।హదాకిపుత్రుష్టనమత్రిక్రమించెను రనంత్రుముపెళ్లిచిత్రిమందక్షఢానమునందునం
దుబుతకు।నారదవ(త్ర)వికాలలానవనాయకేయు మహాతంబగుశివపూజామహామంచిట్టుదగురాళ్లుమూరితయుదించుయుండు।పానాం శునివానరమునెబహుగుగాపలదానవత్తిపటుని
మణ్యాలయున్నెయనియుదుగువధయులునానయుటువ ఒట్టిమహామగంన్న।విశ్వపతిపూజశస్త్రిగావించివిప్ర।దంపతులపూజానియమముతగ నన్నాచి।దంపతులగాంగఖాష్టించెతరశ్వనేశ్రీ॥
ఆయువానికెవిప్రవరేణ్యమునకువావశఖామమరుష్ణితంట్టినరాజులేముగుడాడిఖాజనముసల్పుమనంత్రరమిట్టినత్రియా।పాలబ్రతెందువానరమునిద్దగతింత్రులమానవించుదేవాతా।నవస్త్యముంథు

౮౬

రఘుపతి సంకీర్తి భ్రమ సొంపు దీపింపగ నెత్తుని య్యమంగళ గీతనంగీత తమ్ముభరత శాదవయు పాగవయుంచుకింకిరిత వయుహిగయుంచు బితవక్ర ప్రకపదసేమూ నిలప్రసాదాగధగ్రంథముకనకపా ప్రద్యుతుప్రౌఢంద్రు
శ్రానగరమహీయ తాళు భక్తరత్నకాంతులు దీప వెన్నెల ప్రభా వత్తు పై విద్యుమాణ్డ నవమంటపహాసకాంత్తశిలా నములు మొతవలమ్మో గ్లునిగ్గనగ్గవొప్పు ప్రతిదిన యుమంగళాదికదిమ
లమెరయు నభినవవివాహాలప్తైకినెలలకుమన్న రాజసుతునకు వినవశేఖ ముఖరితి రాజముఖ లిక్ష్మీరపుడు శ్రీరాజనములు ఘరాజకును మారావహాకికకరు రాజముఖ్యుక్రమ
శ్రీయుతలక్ష్మీరాజనమిన్నా వాహమది గరయు మనో ఝుని దప్పకొన్న విశ్రాజితగల్లపాశినలమైనానుకుమన్న జలంబుద ప్రవాహరాజ తఘనాటకా గ్రమహిరాజులు గితరంగక్షుంటనె
ఘుమ్మనకరగోంగరళ్ళెంయుం ఖ్యానైవాపికానా ఐరవిశేషంబులశేషంబులు నాహైదిక శ్రీయునా నేమావితుమైనపురాణపాతులుఝరశిగింప్పనప్పుఘనా వరులు వృక్షపగాపెంగనా దిశేరంబులకు। నా = ౹౹ = ౹

బాల్యప్రముఖమపాసురవగణంబులకు మ్రొక్కి నేస్త్రభంబు రజేరంతత్రాయు గెల్చుయుద్రోనసుంద్ధరాజగ్జ్వరుండు। జిత్రవమత్తేమానారాధేశ్వరుండు। ంగారిచినగాలంద్ధులకును మి। రుఖాంవిధనేము। రాఘుంలక్షణవిద్యా
రమితయశోఘంలగుమాయుటియుపేదన్నముపి అద్దరుంగలనెవిష్ణుడునెంబనరాసుపెంతియునేనెయ్యమమిారనియ్యగవనేపనెపా టునేమ్మరుఘాధరంపెంయ్యడునిమ్మనాయనువు।
నెమ్మిడుభద్రురష్ణానకుండుగాానయన్నవేరాళ్ళి నెల్లనవిరయుక్తనేమయన్ననునాబసుండ్రెయమునాయ్నిరియుబలిదానవిష్ణువాకాపతినా బునజైశికవిరయుక్తరుండదిగాతేవమానె। నప్రణా
శుండన్నయుతిలక్షేపమనకఋమడుయానేప్పై త్రిప్పానడుయ్యత్నకేశ్మప్రభుతేశ్వకెబినియుంచిరియుకకళాధరుడుపెంపంగననావర. మునెనె। ప్రమ్మపాత్రినటుంకముశ్రావించియుాకమహాబ్ధి
జివర్యడదుంగర్గదిభురుడధైర్య। గాకపివరింబమాడనిలాంకన్నమతిదనయకన్యవివాహసంబ్జినితమవృతయు। శ్రోతుకృమగన్నవియ్యమువేగలకియున్నె। ఘారిధనరానులందరివారుగలరెయ్యు

18

ముఖ్యులనవడా వృన్నతిమిత్రవమనిమనుష్ట్రే(ప్రా)స్తేనరుండంత్రుఅనె। వినయోదంచితవర్తనుండ్డనుమవశిష్ఠ వృతిధి(కిప్రి)ంతగా మదిగ్రొయివర్ష్ణనువర్ష్ణారాజ్యభవృద్ధమ్మహిష్టాన్నిపానాదులనైదదియరంజోశనశిలు
బంధుజనసామానవస్త్రాభలనిఱుజియివే డుకొని(ప్ర)కనష్ట్యధిపతియమ్మరూనడునెయెన్నెపృంగానిం।గుమవమహోసునిమిదారి పనిపాలిగాంగెవి(భ్రా)డునమారువసుమఘళ్లని
నెల్లునిగన్నికామగొనె। వీడుగవికెయెయుయ్యదన వినయమ్మమతోవినయవనె(మ్మ)స్తైయిగియివేరిమానవిగబలికియాబ(త్ర)వమనివరలుద నేయుబ్జినవ్యధువరలయిదిపె।(భం(త్ర)నవనుంధ
రాఘవచంత్రు।(దా త్ర్యు)రవులకరుగంగనవువు తించె॥అప్పుడు॥గ్రె॥వారలకేకినంగ్రినవస్త్రనమితి(నకలధనగేహావలుయభిషిక్తుడా లదవెత్ర్యి(వీరులపారికిరియిచ్చినవిత్తనయువుల(రెవక
నరంబులు ఆంనంగశూలదశెవ్వియువులుంయిప్లిదుంబులనెదలికరవితెగాని ఫూనీషా(త్ర)పా(త్రి)షావంబులయు రంజిల్లిరప్పుడనదవిచారెచెడినయుదపనయులుదేవుంతిశేఖనయితనపరివారలు(త్రె)లు

కేశవుఁ[illegible]బలిచిన సంగ్రామపు పరిరంభంబుచె నా వారి దేంబుఁ ప్రత వలంచి యదసల ఖడ్గ హస్తుండై ఇక్షుపు శరంబులనతవచ్చి తదీయరుగ్ర నాకధా ప్రస్తాదంబుల యగ్రాంత ప్రాపిష్ట బుచ్చినుండెనంతా॥ి॥ ఇళిలబి ఎంరా గి ౨ [illegible] స్వాప్రసక
వులయఖ్లకేడలంతంపకలి ఇడుదయచెళ్ళు। చఖచారికా ఇకాంరయాంతరంగవులయఖ్లనకయాశయంతం దబుల్ఖనరెళ్ళు। చపుటయపొపుష్టరసవులు దాంరుపులరల్లపులారంబుల [illegible]ంతకలు
దులకవ్వలందె। ద్రిపిదవలదన ప్రుతాపత్రై ఖరలయఖ్లశిఖి కేలయంతంత ఖితెలఖ్యుచరాపె। దులక్క్వులవలఖలిక్కుతరు రాదంతదులయరుఖ్లరలు ప్యులస్త్రీ రాలయంతంత నలఖ్లశిఖ్ల్యపఖ్లిశ్రీరా
బంధులండులదకచ్చవులంబుల। శిఖరిచెంతకలనంతం తఖితెరలన ప్రుదరాయుగియుగ్నాంనలదంతంతనలగపరిష్టఖ్యానల్తైన। క్రొరకవావిదంరలం బులయదికోష్టగలరావులు గాంచెఖులయఖల సంగవ్రు
రావులుడాచరులరకిన్రి।రెంటురికిఇనూత్ర మేలఖల ఇర్శిం చి రా డోఖిఇయుదనదల వాంనవ్వమెంత్ర లరులనలన ప్యులుల గాంగనరుల రాపాదవులయవిస్సుళ్ళ రరాగాంచె। దూనవా ఠరాముప దగినంరుల ధాభి

౫౮

ఫలగాంగ నవలు బాధిత్తారె మోదనారి రరుచెప్పి (తనయ నవిషాణ్మి తిత ధ్రికితి వవిాంపగువలుంబాగా నంద కృష్ణ గావలు పూనె (తనయొక యొచన ప్పి పుష్ప ఇలబింరుప్పుంత వపాలప యొన్న యొక పాత్ర తటచెప్పి।
తనదల వింబ్రాభిబా నవలధ్రింబు బ్రాంనగానరాగా త్త్రుడగు చుత్రునాకవులంది (నఘరిగిరి చెంత కరుగల నరుప్పి) వన కవులనతరు గిచారిత్ర వలలయల విచిత్రంబులయ రెప్పి యగియగధి తవనలత రెప్పి
నలపరాకయనవలాని (వద్రి) కిరాంతరెమోగంబు పరివారింప ంరుచిప్పి తాభ్రేద వరాత్ర్య ంరుంద వధరించి ంరు ఏదేశంబు నవలవాను తగనప్రి తరాయగియ ఆందెచత్రంబు యకుగరాచెనీల
త్సవంబు (నరింరుగువయ ంరుకంవెరాద ఖల నకలడ చెప్పి (దనంథ నెష్పుడల విచిత్ర ఖాతంబుగాంచి తనరుల నినలనలరుల నెంత వింత దారిగయ చెయగియ అష్ణ వెఘ్నన ద్రి చ్చింబు యంచెప్పి న
ష్పుడుదల వివిధ విచారంబులయష్ణ తిరిగెను (నవింరుని వింరులవి రెలాగి బురాంతరంగనంగ తివభాంచె నెంపెరావిః చంతగాంగాయినియపాంక చెక్కి (వ) ష్ప (గ) వితచవాఘ్న తదళ (పు) త రంబులయందు వి(ధ్ర)వల

మలచు పి (దెలుక చిపనతకేదకరవేపారు రాచేలాం చలుత్రిలబె వివిచేశ్ర (దెలుకచాంరు గృతచాంరు మలుచితాంచి తసోనరుతి బూత కాపాంరు ది త తిగూతి (దెలుకత్రె వర ఖి సారి కైరిధార స్వేంగారకా

శ్రీరసారంబు గాంగవింబ్బు చి (దెల్కురుడవి ఫనిమ సిరుక్తయాత (దీపితారుగాద మలులుతిర నై ప్రచరా తి (రుఖిలదిగ్బ్రగమలు లు దారనరగా (త్ర విలంచా (నాంధ్ర) రాగం బుల దిక్షం

(ధ్ర)క్షాంద్రకితియుఃయుడిక ప్రద్యుర మలుకాంతివిత యవెతాపంరు కారవ8 దెలుక్త పంరయు నష్టి మవిాముదాప్తి (నైలకపతంగవి వారమలుతి పొప్తు పంరుకార వేరోక్త పంరులు

నష్టివిధవెల పూరె (నైలకశార్వరవికారమలు ధ్వవిలంచలు పష్టకాకంయుతరంబు నైత దాతవి తింరు దాప్తె (నైలకవి హృదయాంబ కలం డాగినవలంచుపరె కాక రుడ్రి మవిత్రింరులు

। నష్టిదెచయంగె ఉపులనపాంరుంబులు న్నిరులనైతకా శ్ర। కారల్పైరులుండ గాక్షుర్య కరమలు గాదె నచనై రులనమగా నా క్రి నపలియా మలపలు (గలక ప్రు ష్టించర ఖునైమలు ఖంబులనం దుర్గా యుక్తులు

20

దివిజావతంసమునకు నేవెల్లుకేరు గాసుధావర్షనారంభునకల యాతాత బ్రాతసత్వములకు యోమవసెత్తు విమా తిర్యు దివిరంత్రుంబు పావనెముని మనకీరద్ధములకు నే విఘ్నర్షె రాయడంబు

దావపావకశైలనవలదానవలా సెకశల ఖమలకు దండ్రుధరనర్త్య ఖండ్రనై చద్రుండుడుడ తడు త్రాండవప్రియుడవి రాజుశ్వం డలుండు ఖండశశిమౌళి పటువ మాతత

ంద్రు విఘ్నుడు ఖండపరశుండ్రు విత్యకేశప్పుండు మాతకు చాయునైయుక్తా మిత్తార్ధీ మెవెల్లకేరు అత్తా గెదయనైయుకల్లు ప్లే ముశ్వం కరుడు మాతకు తలనినెప్పుడు యా హరల

దుంగనసైదయు త్రిశాలబంధుడు విశ్వభర్త మాతకు నజ్ఞానమెడరించి సుజ్ఞానమెసగు మానసుచరుడు నం బ్రార్ధనకు శ్వరుడు ॥ మాతకు సకలకళానామునై సంతుటు గాప్త

నట్టై రయిత్రైవంబు శిలకంధరుడు మాతకు తల్లించున్న కృపాశ్వుడా తండ్రియున్న విత్తమన్న మావెంతన విద్యయున్న పౌరుషంబున్న బలము శ్రీప్రాగమన్న గాత్రముయున్న సదాశివుండ సఘు మాతకు

౧౧గ

శ్యాసనంబిత ఘుబాగాంగుడుడనంగ బిరగునంద్రాంగుడుడనంగాయిగెయి త్రిపమగనాతునేమంత్రినేకన్యబెంక్లిర్యాడిమిపులత్రిమగూడిమామగారియుండుమవరనిలయుకాతుబాడ్డినపత్రి
గానిన్నదినేములుండియుటియుఅంతలునెన్కనా డుకేతుకాతిరేయుంబునవిమారుతశృరప్రాంతనిరంతరప్రసవభారమనాబ్బిడి నిసమీపగాత్వంతవిరాజిమానయమునాం
బురుభరంబునెనూడయక్రిరెంక్రింతయద్ధ ష్టకేళిబిరియుంపుమనుండ్డగద్దివనంగ త్రిశియునీయిఅయొూడముదిగియమునాతొ యుంబునననలంతతొాడినిరాంగానేయుంగజవి
చతిన్నరినెరియొద్దకుభాగ్యవశతదిబిము ఘనేంద్రాయముయిఅశెందస్మపదువాక్యకైశలమునిత్రానందసంధాయిగావిది యొూరాబ్బకొమారవిారనయమునే।విశబి
సపూర్ణ్కైకేవర్ణనేదేవునబింత్రురక్నఘగినెంతగాంనియారాయుంభ్రనేనునిను్నానూడిటువ్యొనిత్రుబిదితానువాన్రపమాదంబునేనెయునెయురయుదేవునిమగలవాదాబ్బైనభరిములదర్శనముల్తె

యడందదీంరుతరవాసియున వృత్తిచ్చువు చంద్రకా భిక్షయడ రంగ వాంపాలింరుడ జెండెదెనంతరంరుంబెచరా
ప్రవేశదాలువెట్టవండన విరోధి పయాతీర్చి పయాకతితె వ్పిండవంరుప్పి శ్రీవంరు వృద్ధదనుద్రు తాడుపయా తీర్గిపయాపాలికెనేం
చదవింత రాచేయంచుతికి (నదంరుతల్లి) సావుంచుట శిఖినారెకల ప్రాద్ధరి నెనింరుప్పైవె మికిరి (నందతీంరుయు నదృరాం. రపురా నరానం డుదేచిరికె పెరిపుకుద్ర్వి పుంనగాయుగియు నారావ్వితిసం
ంరుప్పి శ్రస్త్రైన తపారకొచి. థీరగతిపేరుగి కిచు ప్పుతికిగిన పు్లంరు ఖిన వవథుగాన వంరంరుయ్లై ంరుా నిపాంలతనంరయు దోనకిందినెనయు(దు) తత్మలిగాంబరాయు నాంయుఅశ్వియాలి
తనుపరుప్పియంతపనవిదైనా హ్లాన వంబవి మితారగా। నంర్పిసాధకల పయారకైత మీరునకంరుప్పి పుం ప్ల కంబురాత్రికెనె నవారిబర్ప నుంభ్రు(పు) దాన నదుంరాంచు ప్పైద నరాత్తో దితా (శ్రీరావు) రంబులూనచిరి

10

ద్యూతవము చిత్రవవము వనలు ఖాడ్గ్యోపలంఢు బ్రాహ్మణాదిగా ష్ఠార్యరాం డరలకపాణు రాధికసంధిక గాత్రాండు సా త్వియి స్థాణుక్రాండంతివకేతి॥ శాపింరతగు తొంబాలాధోరాణం పుష్పా తకి కేగరావ్రితాంనవము ప్రైతి

నంచితవము నః క్కాతలావాయం బొప్పునసూ॥ ౧॥ అవశ్చలరాక్షిప్తఫూరి ఖండభాంగ వరండు। నవ్విపకలమారికకిపవంత్రివి వథాపు। నరవము (గ) విాంచెనప్రడు రెండు నరవము గాంగ।

నరవము (గ) విాంచెవలరు దాత్రుకార్యునంబు॥ చ॥ కినయంరు వెలిక్తి చేతిం రుతిచిత్రత నన్న రెతె య్యప్పై ఖరి కి (౧ నయంరుకప్పు వైలచెలుకేయు (గ) విాంచె నవ్విపాయసూతి రరూ

... సుదెయ్యపనలశ్శిన నవము పూరెఫలవలి నవియ (ద్ర) వవంగలవి నంగరంబ గు కై॥ శ్రీ॥ ప్రొక్కెసురుండు దెల్లన్ప్రపసూనుడు

... సూంబుగూ ఫణిమవిన ఖ్నిరళ్ళం (ఖ) మదంబుగాంచ్యొ ము కానికెప్రి (ప్రి) రతూ క్షిపలబ్జిముల ము ఫణి విలా...

21

డూ నాయకాయవేదాంత్రంబులు గానవేపలుమవ రెవిద్యాంసన్నై నట్టి బ్రహ్మస్వరూపైర్మమేరుంగజాలరటు। మా నాయు నెమె నవనక్షాంత్యున్నైయ దేవాంత్రముదివ్యతత్త్వము పాపం బిబ్రాద్రిశైవ్యంఉతంత్రా ది
త వైయుతత్తజ్ఞుడెక్కరుమా నకారాంధువడల్లి ప్రుడునైయజ్ఞయజ్ఞావజ్ఞగెల్లజ్ఞానిక్రపృఖావముమృత్యుస్వఖానగ్గవెలిపెతద్ఖావిక్ష్వాతిం దెరల్ఖనప్రఘుత్వముగాంపవిరించిముఖ్యవాాది
వతవెప్పనిందమక్కు దేవతగాంవజ్ఞియంతూర మ్మవాకెదేవుడుగనజ్ఞాన ద్రాతవిధియుడు మాకుశ్వరాప్పు డెప్పుడునైయునయుత్తనవినిపన్న గానధిపతియా తనికెల్లనుతావకెనవా క్షైనయ
వివేకనాతులెకెవిశ్వవిఖుండగుచుం ద్రవహాక్షి శైననుపమఖెన్నెశైఖరికె।వా ఘ్నముప్పానితెనేటునుండెమా కనయముదిష్టబంధువ్వ ఉవహ్యాదునిపృత్యపాలనందనా యనియు యుదిర
త్నమయుల లోకవిందుబ్జుం ద్రావేన్దలనాకవేను స్నకెలోకమమమరు। నెమకెకాంతలమెమ్మరనయుంబునివాక్కెటికాంతలునాందయమ్మెగవ్వెరె ఖ। కల్పద్రుమంబుఖీకాంతారతరుజ్ఞాతులెన్నియు

౧౧౬

యజ్ఞాలక్షణాలు విధంబునే బర్హితంబు గజ్జశ్రియ ఖిలంబు రక్షింపనినట్టి వేల్పు దపనేనంయుతమవాదానవత్రిపురంబుల ఖిలివిదళింపనట్టి వేల్పు గళితాండయుడైన మానకేదిండేయునమితకలాపయుగాంగ
రుణింపనినట్టి వేల్పు ఘరగోత్రాతులయందుగ రుణాగసంబన్నయమృతంబు వెదనల్లనట్టి వేల్పు విష్ణువిరించియుప్రవీణుడై విధుమహా గానంగరాగంబు గావింపనినట్టి వేల్పు వేల్పులకు
నెల్లనాదియైన వేల్పు మాకు ఘరమపూ జ్యుండునిరతంబు పన్నగేంద్రాయువందిసంవాళవాపెవరదుసద్గురుభ్యోంద్రమహామగే తేరింప్పనామ్నాయవితతి శేకులార్థక్రంబువె ॥
నావిమిషు నాగవయునేబదాంబ్రాళనిధిని షద్మజూదిమరలు బవనుబుద్ధ్వదంబువేప్రఘునెమాయమ్మవతరుణిని పద్మజ వాండనసముదయములు విశ్వలింగంబువెవిఘుని
తేజూషవిష్ణకంబాళజుబంధువంద్రానలంబు డమ్మపాదేవ్వడఖిలలలాకైకకర్త యాదిపురుషుండు సకలవేదాంత్రవేద్యుడాత్రరక్షగాడిష్టాదయావిహారి మదనహైరిశేరణ్యుండు మాకునెపు

22

విమ్మనిష్టార్థసమితి। సరసులన్నియునుదానా రఘురామకుమ్మైహార్దనేయు(గా)లవరలుముందు। బురదయురాశిగంబునైనాస్త్రలుకారరయుకొండు (మ)రాఘవయమన్నటుకై వేదమానవెంత్రు। యుం

దువిహారింపునేపుయధజ్ఞుహాసగబాగధే యమాభిత(గా)లఖరధవిల్లియు అదినబా(ధ్రా)ంగదుండతనికెల్లనిరెమెయునెయు అతిపుత్రవా త్రుల్పయుతులలూనాతవిదండ్యలకలురోదురవ ≡

సనందిరా రాణానాకనవారిక్తిసందసు వేమరివెరుఘునబారాకారసంక్రాంతతనులుగానాయత్రమానములనాయత్రబా మాత్రనావ(రా)ముననెట్టుబాతిబడిరా

ప్రియవధూనమస్కారతంత్రుపెంక్లికలుచాతు రుబాలదానెట్టువిరవైన్యిదారకివెనె(శ్రీ)రాములవంటునెవికాంత్యబంధుబ సులు। నెల్లవిలపింపుమునా రాయుండునిలువ।

భాగములుపూనెనెత్తిబుద్ధిగలుగు। నన్నదిరుగంగబనుపుమో। పన్నగేంద్రాయుగెయు అదికనాతవిశివభక్తికమితవృద్ధములపరీతులకునెంతమస్సనాథపివరాబ్బి। డెంతకన్నసుమెన్నెరయు

ధీవసుతుని। ఖరీగన్దై రాగ్నమున నెశ్వరముచే దాం దేయుటయు అంతటనుక్షతక్షకా వాహపతిరయూ గ్నవడనాతినికేళ్లు ఘూరువ రాత్రంతులనా దంతదా మములు రామమూనెవాపారరత్నబాలసంగ్రాం

తవిఖరాతూగాంబరసు గంధవరయుంబులా సంగిమారుతా తక్కెంత్రిబివాడ్పనై నయుకయశ్శ్వముని చ్చిన ప్రమోదనిత్తుద్దెయు కయుతానిచ్చినఖరాతూగపరిధానాదికములు

వవాంతదానెపునుకనిం। బూానినవారియు డుగాంగనానన బలునె। ఘటకుమారు నెన్నె నిర్వనెయు గియు అనలిమ్మ నిర్యపసనా తియుంతదనకుగానాలిరియునవఘనా రథు

డా కదరింనా। యప్పుడే వృదలంబినెన్ప్రుడెను వచ్చి శేసునవారియుడే వాండనరియుటయు తకరగినె బునాత్రుణిపొగొంచ్చెనె తననుకిన్నగా బాయెత్రా కెబలాదున్నడాం ఖా

బుగనూానుడు దైత్యుడు వెంటగాల్పులక్ష్మీకర దైనయుత్తురగశేఖరముంగరముష్టినెక్కెంరరాలాకెమువెల్వాడనె నకలలాకెమువాందన్నటపై ఖవంబునను బుగియుఘుబుగఘువనంబుయుము

౧౨౨

గాంబుధ్యారపథముగనే తవల్లడై తత్రి రఘూతలమున । నిశ్చవివ చారింపుమండె రాజేంద్రసూనులు । దాత్రుసంతతోషునెరతి నత్యువివసరముగా యిమయుపతితతోఖ్యా సింధుసంవాస్త్రి కతకముననుకి । ఖా

లైననేమంత్రినే సతియూ శైవపాతంబుగాంగ నియమన్నాగాధ్యమైవచ్చియుద్భుతకెలచ్చివచారింమ రాజుతనయునే బాహువింద్రనింపా స్వరాయుత్రపావయుగశావిగాంనెవవృతదయుం,

వాక్యయుద్ధుయుద్ధంబుగను యుఖయునేట్టు ండాలేదివ్యులదానాడుం (బ) నెట్టుండె తదుపాత్నరత్నానద్భుమవ విఘూలుపాగాదృక్తి నన్నుతికే (బ) ఖాతసంప్రదవిఖావిఖాసురరవి ప్రతి

మాశ్చతిజెల్లమి వెళ్ళియుద్ధవిలాసుడై పురుషుడెంతటులఖాగ్నినమన్నుడయ్యె డినేయుగేయు అనుమునత్యంత్రకె తుకాయుత్రరే తిగనుముమండంగయుంత్రానాకంబుకంఠిబాధ్యవ

కుమారుడునగాంచె (బా) శ్రీలానమిమియునవెమియూదాధ్యకేమరుగవేశాయనియుతనతనుకాంతియుంతథయుకేశపగవింటుశిశిరె ఖకేనకెయుబ్బాలుదానితనసద్భిలానమెంతయుపకయూ

మిన్నేగతసరాజిలోకిల్లగన్నదాని। తనయులంగారమంతయు లేకవాసంతమాలీలెవల్లిక బాలుదాని। తనయున్న తత్వమంతయు వేకైదాతుసరిసేసామ్యంబునే భగుదాని। యిందువారపుత్రాసక్తి
యిందుమాడక్షేత్రయును రెండునేకాని ప్రాక్టిలాసయుక్తియొమియగానెరాకున్నదాని దనవధూమణిరాజునందనుడు గానమెయికయిసందేపామువాందియునెకనందంబు
నెదెలశివాళీదయయంతాపమువావం చలపుబైకియూపుశోరిందుముభిండాయబిలనియుల్లనిపపైనూయి శియిత్రామ రసనైత్రయొప్పరిదానవిపులరితకుళలప్టగాము
వెల్లనల్లియుండి। విమలరుచిమిారుత్రా రుబ్బిపెళియుండు। పతివిలెయాగంబునేకెలప్రాపు మరియు।।। తరలు।। జనకుడెప్పుడు ఖతనెయుప్పడునగవెప్పగాశేకునేవనబులాపనెవె ౹౹
ల్లినేమగువారవిష్ణుశాఖాక్యపింతనరుదాన పురాజకన్యవాసాధారుణనరకన్యవాసి। వనగులుఆవాలమయెక్కెసంతయునిపైరంబుటొబ్బిమాయికెయి అనలబ్బాభరవిసఖాననయొగ్యపక

౧ శ్రీ
౧౯ 24

శృంగారంబినమిర్చితిమెలు ... వనజ్యేష్ఠగా వృత్తాంతము వినిపింప వాకాంగనెరియు నవిక్రేరశితినెయ్యనియ్యని త్రివమన్నృపాలశేఖరుకు నాతురికాంతనే మంత్రినేకన్నయుంధ్య ఇంద్రాంగదుండు నుసం
ప్రసేనన్నృపాలసూనుడింత్రసమాసు డైసెలంత నూదావివా మైయుండెయొకనాడు యమ్మునల శేఖలశెలిగా వింను నేమంయు మునేను నాదముపరల లోకగతుడైన షట్పగంధి
బవాబుక్కైధవ్యముకి ఘసంప్రాంతయ యుక్తి తిత్రవినయతిని సోమవారవ్రతంబుగడుపుచున్నది పూర్వసంకల్పకతి వ త్రిరములు రాండురెండు గావత్స నిపుడు
కయుశోకయుతుసేం ప్రశకెనవ్వా కాంతు నివిమతులఘులజగతియుగాని బండికృతునిజేశిర నిమమ శకనింబితిమినతవ మహాత్మ మవతత్తాయుగయుఅన్ని సఖుశ్రీవలింపనే
యుసవనినాథుతకన్నదా ... వెట్టినవైన నాఘనునితాసేడు మందభాగ్యులమైనట్టి మమ్మునడుగనేమిగారగమయ్యనే పెద్దవరితాయుకయుకే వెవ్వరునెప్పుడు వాసేదపుడు వాసికి నేరుడువాసి ధీ ॥

రాసిత్రమకీర్తి పా వకులు విని త్రమరొయ్యడె భావభవారుసెంతనుండు ప్రమథా సృసివాయులా యునా పృథుమ ముని ప్రలును నెంతబలాడున్నిలవెుక్కవేళ ధాత్రీ పలయుంపుమా మొటకు త్రిపు
రుసుమందు దుమెంతి రొయ్యకొన్నా. నీ విభుడు న్నవాండొటకు శిక్షము వమ్మనునెటరేపలుకై. భావమునందునె పక్రమపావనికైకైక చింత్రరయుటుని నెయుగెయునంత్రము భక్తివి నా మహా
సెరము నెందు. సెపుకీగా శ్రీసముతుబుజ్జి ంచుపుగ్రావి. మెల్లన వియుంచనెడునే వల్లభుండు. త్రిరిగి రాగలడింకనంద్రప్రవామెలరా యుఅ తడుమా కలసఖుండైనకత్తనశైకో. మెలునప్రంగవమ్మ
టమిానెనయునె. సత్కవిమనుదాంకనీవా కృసెరసోయెల్లపరమగా సప్యంబునేయుమె పద్మగంధియువ్యుఅనితనే కొన్నిము లాలం బునెరిపలిచెనె. యుత్ప్రసురుల్మహీపలుకొలులకేప్పుర
ంపుపలుకులకెరగొంగా సెరగోయెల్లనల్లజొకవ వదయుంబునకో నా నందాతయుంబునెమకు పేన. నేప్పురమపావనిముపా లాలస్కమా త్రుంగమియు నెరుంగకే యుంతటుండెవివాంది

౯౦

25

యిట్లని వితర్కించెయు శాయులు ఆకేన్నంగవయాలలాలు ఫలక్షంబా మందవర్సా సేనంబాకేలా ఘుబుమధ్యమానాడకేయాయాలాపవాతలయున్ మాయాకారంబున ఘటదిమాత
డవిఘుండెనల్లుగాళున్న వాసనాకున్నె ప్రేమఘుటులంప్పుదన్నని పయింనాన్నేయుంబుచింతించినేనేయు బొనితడెవిఘుండను ను। యాత్మగదుంబులనంబునందు గానానవపా
ంముగ్రాండనుమునమ్మకక్రమ్మరబు ముపావన్నతీబునికేటప్లెవృష్టినేనసాధ్యమునల్లుదలుంచునెంముతానానినె సంశయుంవెరుగునున్నరన్నేదురటుల్లునెంత=
యున్నెయుకేయుయొక్కడియాక్ష్యర్యంచిదివెం కడిప్రాసేశరానకెయొక్కడిస్సిట్టుండన్నేలుకేలయుంతే యిది (నిక్కముగాదలమనేం మనిబునిత్తిముష్ణనుయుఆయుయొక్కడినుంచి
యుక్కడినినేంనెటువారలెకాకథా త్రిలోకనక్కడసుంచియొక్కడినినాదటువచ్చినవారువెరువెండాక్కడుమాయలాడితినినారకేవేరితమాలులాడితెనేయొక్కలకుయొన్వేంముగనుమా

యువ శాస్త్రకరాంబు కేయుమునేయుటాయు కేన్నలనేరు నిం మనవికారము గా పతిక్షిగాను నాత్ములాశివిన్నదనంబు గాంమకడ వెందురు జెందినయట్టినై బరినే। మిన్నకయుండు మేలగు నిమిత్రము
లన్నియునెంచునే ప్రియునే। సన్నిధి గన్న ప్రా గావిభుని నమ్మియు నమ్మకకొమ్మ యుత్తరించెయు నేయుపత్రిలక్షి గాము వెల్లనితనికొండులు యెన్నవిలకితక్షోపంబు వెదకిడాయు। తనువులందు
జునింపరమున ననదవ్యశుభసూచకము లన్నతెవలుగదియ జెరు। ముని వధూ చేశము దిటి రామె చూఖు వాక్యంబన్నఘున ≡ యువానపాత్ర మ్మెకె। గడలుము। నఘుటు తఘుటున
డొవారు ననుగ్రహామన్నతెర ప్రదేశ ంబునేరవొప్ప శ్రీఘువనాశ్యయునకారగాలిదిగ్గవిలవిభుడు ప్రత్యక్షమునగ నున్నవెళ్ళయుండు। మువ్వలనమ్మంగవెనియ విద్యానన
యున। వచ్చెదంయు మతెసంకరయూంఖా దినిం ధ్రునే వుడు। అప్పురము గాంకలాశేకంబులందు నెన్న నప్పనేయట్టి భాగ్యంబుతుం మనెంచి। మనసునమ్మంగ బూాలక మతలు మున్న। మానవతి

26

ప్రేముయుతన్సైమరలనున్నాయుకేయుప్పులుకింమనంగవల్లినె। జిలకింమ్రుత్రిపావిలానెనేష్ఠాకృతముం। దిలకెంనినూనామునతనింగలుగింముకవేరప్పుజె ఁడు కొందప్పుగనకునెయ్యి అత్తుంతినత్తైన్రము ప్రియు
సమానగతితానెయించిగియుంత్రయునె। చి త్రమ్మమెత్తైనేకరుగజెయునుపాయముగానవెకతానెత్రివిరుద్ధబాలవాని సాక్షాంతయంతవసంతవాసరానెన్నత్రిపెనా
ంగనానవునమంచితమెదురనాదమా ధురనెయ్యగెయ్య అప్పుడునృపసూతిబాష్పంబులాగుముక్రానుము। నేలయొష్టెదుబా లభైయింతినెపుగనడెవమ్ము్యమనున్నాడునెవిఘ్ను
ంఙు।సన్మోహలిందుకుపాండ్లతివంత్రుధ రుఖానాయువయునుమడెయునెఖండ్రైనబుండ్రాంగదునేకు। జనకుడగునింద్రు సేనవసుంధరాధిపతికెతడెయుశ్రుకలవాత్మా
రాజితింగెంప్పంబుంబికెయొద। శేపునావచనంబులునెమ్మి। నెమ్మనంబునసుఖరింబుడుమదిమరియునెనేక ప్రియసల్లాపంబులనెప్పుల్లవాధరయుల్లంబునల్లంజెశియూనారాజునందనుండు

-౨ జ తురంగంబు నెక్కి వనిరునంతా॥ గియు తరుగొ తనవాలు బూప్పు వెం [illegible] విడెడు। సంతపర్యంతంబు మును బూనె నాత్మవిఘ్నుని। సబలరామశేషి నందెనా యునితలంచి। ధరణి ధవను తెపు
లుమారుదిరిగెబూనె॥ గెయుటులన్యే పసుతినవినయయువిందుడ నంయతనితనే ప్రాణవిఘునిగానా త్మనమ్మియుట్టి వృత్త ంతమెప్పారు నెరుగకుండు। నుండె నిరతిశయా
నందముదయుమందా॥ ఆ॥ అంతట ర్నా బుసూతెసమవారి నిరాకృతుకై నతండు శ్రీ వృత్రకాంత మశేషముదెలిసియద్భుతకా ద్రురసంబుమిరగలబ్బంతలలా లునేత్యని
త్రియునే। వెలుగొండుమనాత్మ పుట్టుగా ప్రాంతవనంబున నిబిడపన్నగపుత్ర్యనిగాంచి యుల్లనునా॥ నెయుదిమాప్పరాశి త్రిదుంబిందు మబ్బినకొడా నింత్రకేనక్షేమా
తీక్ష్ణరుడు। మదావృతకైవాలముదిలసనే గృతియుంప్పనవాతఘూ రవటువెల్లనతని బట్టికా రాగ్రవహి ధనగాంవింపి ఘువియుల్లనకా వయుసరణిదారాప్రెమింపియున్న వారలువా

శ్రీ 27

శిరమెత్తకనవ్వేంగే పలుకనుమి కాశితెలిసెన్నిక్షేయమునాంగ నింద్రసేనకుమారుడనేకశాత్రవాంగదుండయునయ్యట్టునంద్రాంగదుండు। తన్మేక దివసాననైనపాతాళమునకును నరిగి క్రమ్మరవచ్చి

నాడద్భుతముగాఁగ ఆయుపెరుకుక్కా | విరాసవృత్తు నిపన్నగరాబుసవరించవంత్రు నినే। మిరాదిరాగాంబులనెదురమికను | నేశన్నెముద్దప్పులదప్పులంబెరినమసరింధనము

సుజ్ఞానతత్వసవినముమనశేధారు | సోయిన్నోప్రాణములుదానముకపాండులకై నిగ్రహననైయనియుకారకమితరువీర | కెమకంబపెట్టెంబి। వరుణ్ణమన్నమివ్వులనుత్రమ

౦బునసంగరంబునందుననేలంబుజ్జూతి | ముగవర్కకథలనేమిరారాంబురాయకేయుయామాలలువినియుభలులేకమ | ననునదైరణాతెలకోయిలవేగమెరమోగాదు

రుతాశనునాత్రమయానమిరాడంబ్జూతముఖలిలమగుకారయన్ంబురాయనుఅనియనుపంగహాళగితనయాత్రసిత్రసైనేంగివారితాశనసుపమయుస్సైనన్ప్లులునలన్నియునేపడ

బత్తి ది ాాగలగొట్టునిపని యాా నచింపి నేలపె ాాత్యకాని తెరమునందు మిన్నేదింగినుక జ్యోతిషజ్ఞ శితిరి కేవలమెయి దిగియెంచెను ాాచినన్నెయు ఆ యు పెంగళ్ళి రాజులా ాారంయుకే పెరాక బుద్ధులసుద్ధిమా ానిమంత్రా
ంగదు నెుట్టజెరిశేరగాన్న ప్రసన్నకేశవా ాాసే పెుంతర్పట్టింగనిరామగానై (ఘ్రు) మటకీకులుబిలా సుద్దరుతుండు గాండు మస్పంగమునేతు తట్టుకేంవిచారముజెశికజెయుదంత్తరునెయ్యా
యు ఆ మా ాలుపేవినియుందుగాందరుము పాపాంకస్ప్రియా ాభర్తగవా ా(మందాకేశ్త లువల్లగా ావనితదింయు ాామా ాత్యు లత్యాంత్రముసే దిమంత్రు వేశ్యపనితిమా ాగరి
ముకనెంతెమంత్రము ాాపాంచియుబుఛ్చే మి ాానాఘులతొాడదిల్లునిరిసేఘున ష్మీరవా స్కేంబులనేయుకయుయెదిరితనసప్తమెరు గకావదరంగాదగదుఘు ాామిపాలునకెందుసే
మదదంత్రా వళ్ళా ాాజముగురునేతా కెంత రైనెపాళింత్రముతొనెయు ఆ యు బాలకుడాకైరుండు తదుబావనబలా ఘుసిదు గాండుసేన వెదాలమునే యుబాాలడనివాకస్వములా

28

డెదేరలవా బ్లైఖాలశశాంకశేఖరుడ। పారిక్ష్య ఫాడుడుమాదురుక్త ముక్తినాలుబిలార్లైననుదశక్షముగా నిబ్జాయుంపఖారులనేయుగియు మానుడుభలంబ్బుశతగుణాంబ్లైనగానిసవా
బ్రైవములంబుతాళ్ళోనాటుంయుగునే।యు ంధసారుంబు బ్రంహ్మాండమంతన్లైన।తరుణ్ణనిరస్త్రాకలపముతాహెవారశిలునేయుగియు శంకరుడుశేషుదేవహూనకృవతెర్ద।యూరాత్ర
త్రైస్త్రాకనయంబునకయుమెచ్చి।నమ్మవా తృకటప్నేంబునమ్మినట్టి।వానికెదిరిబ్బయుంచేనివప్పురతరము గాఉయియుంతితమె కాకపన్నగకూవేంద్యానినెంతకునాగెతత్రాలప్పై
ంతనికాంతనిమ్మలుదయారసపూరము సెతతెబు।మత్వంత్రముగాంచివన్నినమవహొత్మనిమాకుబుయుంప్పువిన్ననెవం తముమానితప్పరగా।పద్మనమిరాపముబె
రుడుందరునేయువు జానవరులరయుప్పనైకేనగధనమొక్కటురియున్నది।రహనేనునిమ్ముసుమున్నగావిడినిసూరతనఘాతమొపుట్టమాలక్కినందనధవశేశ్రైతాంబురవితానేమునేతనలంక

రిపవినయమ్మున నగరునా ప్రసన్నుడగుచు నా యతనదాశోద్ధారణకత్త్రైన మహాత్మ్యైగీయునవేన తోడద్ను మొంమ్ము శరణాగతులబ్బు నా బికా నము గాని యమలగనడు విప్రులఘుతులకెల్లపమన్న ఘుడదాతృ నైతికైన
శ్రవణేలిపమ్మున బలమగా పెంపుకొంచన్నను మమ శ్యాలవాక్యములకు నమ్మతిగా విని వారల నిరుథన్నృపాలు నిపాలిచి నియ ందరుపినతులుగా నట్టు మిపుల విస్తృయయ
కొంపక్షైయనయత్తనయు నితొడకాశివసుధా తలరాజ్యమును మాకు నిమ్మనె నన యమునాంకె యింబడి యాత్రైనవమంత్రగ నిబ్బరై నృపుంబనులకు వన్నె నారక్తలపా
పప్పుదైవమయింతబ్జెకితె యనియనుర ంమకన్నగవన స్త్రలురాలగ నున్నయతనికేయనయకెనిమరి యుక్తనె (యు) డై కావ్యము మమ్మునేపాయనం ప్రయాంతము
నెరుకరవారిపుచరమునమున్నమునికిగినె నేత నూఖవుండను పముక్త యనకారవిభుబగాధవలా సకము దాంకనేంగె శ్రక్షై నబకుపెంపి నాదు ప్రక్షయాంతకు నైవడెసుత్రమూరితెర్ ≡≡≡

TEL. B.
642